

ПРОГРАМА ЗА ПРИЛАГАНЕ НА МЕЖДУНАРОДНО ПРИЗНАТИТЕ СТАНДАРТИ ЗА ДОБРО КОРПОРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ

I. ОСНОВНИ ЦЕЛИ И ПРИНЦИПИ

С приемането и изпълнението на тази Програма, "Корпоративна търговска банка" АД си поставя следните цели:

1. Защита на правата на акционерите и обезпечаване на равнопоставеното им третиране, включително на миноритарните акционери.
2. Осигуряване на надеждна система за управление и контрол на Банката, която е насочена към дългосрочно увеличаване на изгодата на акционерите.
3. Осигуряване на своевременно и точно разкриване на информация, свързана с дейността на Банката.

II. НАЧИНИ ЗА РЕАЛИЗАЦИЯ НА ОСНОВНИТЕ ЦЕЛИ

Съгласно действащото българско законодателство съществуват множество нормативни актове, съдържащи разпоредби, насочени към осигуряване на добро корпоративно управление. Част от тях са: Закон за кредитните институции, Търговски закон, Закон за публичното предлагане на ценни книжа, Закон за счетоводството, Закон за независимия финансов одит и други. Уставът на Банката е съобразен с всички законови изисквания и по този начин реализира значителна част от посочените по-горе цели.

II.1. Защита на правата на акционерите и обезпечаване на равнопоставеното им третиране (включително институционални инвеститори и миноритарни акционери)

Управителният съвет на Банката обезпечава равнопоставеното третиране на всички акционери, включително на миноритарните и на чуждестранните акционери, и е длъжен да защитава техните права.

С цел осигуряване на равнопоставеното третиране на чуждестранните си акционери Банката се стреми да публикува информация и на английски език, като за годишния финансов отчет това е задължително.

В дейността си Банката и управителните органи задължително се съобразяват с изискванията на действащото българско законодателство и на устава си, които предвиждат редица права за акционерите, като по-съществените от тях са:

- *Осигуряване на правото на участие в Общото събрание на акционерите, на изразяване на мнение и на предложения по точките от дневния ред.*

Право на глас в Общото събрание на акционерите на Банката имат всички лица, вписани в Книгата за акционерите на Банката, водена от Централния депозитар, 14 дни преди датата на Общото събрание.

Акционерите могат да гласуват по въпросите от компетентността на Общото събрание на акционерите, включително относно разпределението на печалбата, увеличаване и/или намаляване на капитала на Банката, промени в Устава на Банката, избор и освобождаване на членове на Надзорния съвет, избор на ръководителя на Специализираната служба за вътрешен одит, освобождаване на членовете на Надзорния съвет и Управителния съвет от отговорност, определяне на размера на възнагражденията и гаранцията за управление на членовете на Надзорния съвет и на Управителния съвет, одобряване на Годишния финансов отчет на Банката и приемане на Доклада на регистрирания одитор на Банката и други.

N.B. Акционерите могат да участват в Общото събрание чрез пълномощник, като съгласно изискванията на Устава на Банката и на Търговския закон, пълномощното трябва да бъде писмено, изрично, нотариално заверено, подписано саморъчно от упълномощителя и да отговаря на останалите изисквания на чл. 116 от ЗППЦК и Наредбата за минимално съдържание на пълномощно за представителство на акционер в общото събрание на дружество, чийто акции са били предмет на публично предлагане.

Управителният съвет създава необходимата организация за провеждането на Общото събрание на акционерите при стриктно спазване на Устава на Банката и на действащото българско законодателство, като се стреми да гарантира справедливо отношение към всички акционери.

Акционери, които повече от три месеца притежават акции, представляващи поне 5% от капитала на Банката, имат право по реда и при условията на чл.223а от Търговския закон да включат други въпроси в обявения дневния ред на Общото събрание след обнародване в "Държавен вестник" на поканата за свикване на Общо събрание на акционерите (след влизане в сила на Закона за търговския регистър Банката ще е длъжна да обяви поканата за Общото събрание на акционерите в търговския регистър и да я публикува в един централен ежедневник не по-късно от 30 дни преди датата на Общото събрание). В този случай Управителният съвет осигурява правото на сведение на всички акционери, като оказва съдействие за навременното предоставяне на разположение на акционерите на съответните допълнителни писмени материали, свързани с новите въпроси в дневния ред.

Членовете на Управителния и на Надзорния съвет на Банката отговарят вярно, изчерпателно и по същество на въпроси на акционерите, задавани на общото събрание, относно икономическото и финансово състояние и търговската дейност на Банката, освен за обстоятелства, които представляват вътрешна информация. Акционерите могат да задават такива въпроси независимо дали те са свързани с дневния ред.

▪ *Право на сведение;*

Поканата за свикване на Общото събрание и дневният ред се публикуват в Държавен вестник и в един централен ежедневник най-малко 30 дни преди датата на провеждане на събранието (след влизане в сила на Закона за търговския регистър Банката ще е длъжна да обяви поканата за Общото събрание на акционерите в търговския регистър и да я публикува в един централен ежедневник не по-късно от 30 дни преди датата на Общото събрание).

Най-малко 45 дни преди провеждането на Общото събрание Банката изпраща на КФН, на БФБ-София и на Централен депозитар поканата за общото събрание и писмените материали, свързани с дневния ред. Писмените материали, свързани с дневния ред се поставят на разположение на акционерите и при поискване се предоставят на всеки акционер безплатно. Акционерите могат да се информират относно материалите и от интернет страницата на банката, както и от КФН и Бурсата, които им дават публичност.

Управителният съвет подготвя конкретни и ясни текстове на писмените материали, като всички предложения относно основни корпоративни събития, напр. за разпределяне на печалбата, се представят като отделни точки в дневния ред.

В срок от 3 работни дни от провеждане на Общото събрание, Банката изпраща протокола от събранието на КФН и БФБ-София. Всеки акционер има право да се запознае с протокола и да получи копие от него.

▪ *Право на дивидент при разпределяне на печалбата на Банката;*

Право да получат дивидент имат лицата, вписани в Книгата за акционерите на Банката, водена от Централния депозитар, 14 дни след датата на Общото събрание на акционерите, на което е приет Годишния финансов отчет и е прието решение за разпределение на печалбата.

Управителният съвет на Банката организира изплащането на дивидент на имащите право на това лица със съдействието на Централния депозитар.

▪ *Право на закупуване на нови акции;*

По правило, когато Банката увеличава своя капитал като емитира нови акции, досегашните акционери имат право първи да закупят новите акции, съответстващи на броя акции, които те притежават към този момент, като целта е акционерите да запазят дяловото си участие в капитала на Банката и след емитирането на новите акции. Българското законодателство предвижда ограничения от това правило само при строго определени от закона случаи, които са изчерпателно изброени в ЗППЦК.

Управителният съвет осигурява своевременното разпространяване на необходимата информация във връзка с увеличение на капитала чрез емитиране на нови акции с цел да уведоми своевременно и изчерпателно акционерите във връзка с техните права.

Равнопоставеното третиране на всички акционери на Банката (включително институционални инвеститори и миноритарни акционери) се обезпечава от следните обстоятелства:

- Акциите на Банката са обикновени, безналични, свободнопрехвърляеми, с право на един глас. Всички акции на Банката са от един клас и дават еднакви права на своите притежатели. Правото на глас в Общото събрание на акционерите възниква веднага след като бъде изплатена емисионната стойност на акциите; единствените ограничения по неговото упражняване са свързани с акциите, придобити по-малко от 14 дни преди датата на Общо събрание на акционерите на Банката (*описани са по-горе); Книгата на акционерите се води от "Централен депозитар" АД.

- Всеки от акционерите на Банката, независимо от броя притежавани от него акции, има право да прави предложения за решения по посочения в поканата за свикване на Общото събрание дневен ред на събранието. Всеки акционер има право да предлага включването на нови точки в дневния ред на събранието, в случай, че на Общото събрание присъстват или са представени всички акционери на Банката: предложените нови точки могат да бъдат разглеждани само при условие, че никой от акционерите не възразява повдигнатите въпроси да бъдат обсъждани.

- На трудов договор е назначен Директор за връзки с инвеститорите, който следи за: спазване на правата на всички акционери, разясняване на техните права и информирането им по всички въпроси относно дейността на Банката, които не представляват вътрешна информация по смисъла на ЗППЦК или за чието разкриване не съществува друга законова забрана или забрана от Комисията за финансов надзор. Директорът за връзки с инвеститорите изготвя отчет за своята дейност на ясен и достъпен език, който представя на акционерите на годишното Общо събрание на Банката.

II.2.1. Осигуряване на надеждна система за управление и контрол на Банката

Действащото българско законодателство и Уставът на Банката предвиждат редица важни мерки в тази насока:

- Членовете на Надзорния съвет на Банката се избират, освобождават и отговарят за дейността си пред Общото събрание на акционерите;

Управителният съвет е длъжен своевременно да публикува материалите за дневния ред на Общото събрание, с което осигурява на акционерите навременна и точна информация във връзка с избора и освобождаване на членовете на Надзорния съвет.

- Една трета от членовете на Надзорния съвет на Банката винаги и задължително са независими по смисъла на ЗППЦК;

- Членовете на Съветите притежават необходимата професионална квалификация и опит за осъществяване на своята дейност в Банката. Условие за избор на член на Управителния съвет е кандидатът да има издаден от Българска народна банка сертификат за наличие на квалификация и професионален опит в банковата дейност съгласно Закона за кредитните институции;

- В работата си членовете на Съветите са длъжни да изпълняват задълженията си с грижата на добър търговец по начин, който обосновано считат, че е в интерес на Банката и на всички акционери на Банката и като ползват само информация, за която обосновано считат, че е достоверна и пълна и да проявяват лоялност към Банката и към всички акционери.
- Членовете на Съветите са длъжни да избягват преки или косвени конфликти между своя интерес и интереса на Банката, а ако такива конфликти възникнат или член на Съвет има делови интерес от сключване на търговска сделка с Банката - своевременно ги разкриват писмено пред Управителния съвет и не участват нито в преговорите, нито в обсъждането и вземането на решения, както и не оказват влияние върху останалите членове на Съветите при вземането на решения в тези случаи.
- Членовете на Съветите са длъжни да не разпространяват непублична информация за Банката до публичното ѝ оповестяване.
- Членовете на Съветите са длъжни да декларират участието си в търговски дружества като неограничено отговорни съдружници, притежаването на повече от 25 на сто от капитала на друго дружество, както и участието си в управлението на други дружества или кооперации като прокуристи, управители или членове на съвети.
- Надзорният съвет е орган на Банката, който осъществява общ надзор и предварителен, последващ и текущ контрол върху дейността на Управителния съвет на Банката. Надзорният съвет има право на достъп до цялата информация, която се отнася до Банката и може по всяко време да поиска от Управителния съвет, както и от всеки служител, да предостави сведения или доклад по всеки въпрос, който засяга Банката.
- Компетентността на Надзорния съвет включва и даване на предварително разрешение или последващо одобрение за някои от решенията на Управителния съвет. Надзорният съвет одобрява и организационната структура на Специализираната служба за вътрешен одит, вътрешните правила и годишния план за дейността на тази служба.
- Управителният съвет решава всички въпроси, които не са от изключителната компетентност на Общото събрание и на Надзорния съвет. Управителният съвет организира и ръководи изпълнението на взетите решения.
- Управителният съвет изготвя годишен доклад за управлението и дейността на Банката с нормативноустановено минимално съдържание, който се приема от Общото събрание на акционерите и е част от Годишния финансов отчет на Банката. В Годишния доклад се включва и отчет за изпълнението на тази Програма, както и конкретни мерки за подобряване на управлението на Банката.
- Управителният съвет докладва за дейността си най-малко веднъж на три месеца пред Надзорния съвет. Управителният съвет уведомява незабавно Надзорния съвет за всички решения, за които е необходимо предварително разрешение на Надзорния съвет, както и за всяко решение, което се нуждае от одобрението на Надзорния съвет.
- Банката е приела правила, с които урежда реда за разкриване на конфликти на интереси и осигуряване на доверителност.
- Сделките на голяма стойност, определени в чл. 114 от ЗППЦК, не могат да бъдат извършвани от лицата, които управляват и представляват Банката, без изричното овластяване за това от Общото събрание на акционерите. Управителният съвет следи за спазването на това изискванията на чл. 114 и сл. от ЗППЦК.

II.2.2. Гаранции от страна на Надзорния съвет и на Управителния съвет за дейността на Банката

- 1.** Членовете на Съветите гарантират, че действията им във връзка с корпоративното и оперативното управление на Банката ще бъдат добросъвестни, ще се извършват с грижата на добър търговец по начин, който обосновано считат, че е в интерес на Банката и на всички акционери.
- 2.** Съветите ще полагат усилия решенията им да нямат различно отражение върху отделните акционери на Банката.
- 3.** Съветите ще осигуряват съблюдаване разпоредбите на действащото българско законодателство, на Устава на Банката и на нейните вътрешни правила и ще осигуряват своевременното им осъвременяване при настъпване на промени.
- 4.** С оглед ефикасното изпълнение на задълженията си, членовете на Съветите ще отделят достатъчно време за изпълнението на функциите си.
- 5.** При изпълнение на задълженията си, членовете на Съветите следва да разполагат с точна, актуална и своевременна информация, за която обосновано считат, че е достоверна и пълна.

II.3.1. Осигуряване на своевременно и точно разкриване на информация, свързана с дейността на Банката

Управителният съвет осигурява на акционерите и на инвестиционната общност редовното и своевременно разкриване на информация относно основни корпоративни събития, свързани с дейността и състоянието на Банката по лесен и достъпен начин.

Съветите третираат равнопоставено всички акционери по отношение на разкриването на информация като оповестяват вътрешната информация по смисъла на чл.4 от Закона срещу пазарните злоупотреби с финансови инструменти до всички акционери.

Годишният финансов отчет на Банката задължително следва да бъде заверен от независим регистриран одитор. Одиторите на Банката се избират от Общото събрание на акционерите и се одобряват от БНБ.

Банката назначава на трудов договор Директор за връзки с инвеститорите (ДВИ), който притежава необходимите качества и професионална квалификация, за да изпълнява ефективно функциите си.

За осигуряване на своевременно и точно разкриване на информация се обособяват и следните основни групи задължения на Съветите и на ДВИ:

a/ Задължение за разкриване на информация директно на акционерите и инвеститорите в Банката.

Акционерите в Банката имат следните права:

- Да получават изчерпателна и навременна информация за заседания на Общото събрание на акционерите, включително информация за: датата, часа и мястото на провеждане на Общото събрание, дневния ред на Общото събрание, конкретни предложения за решения по всяка точка от дневния ред, информация за реда за

упражняване на правото на глас на акционерите. Това право се гарантира със задължението поканата за Общото събрание на акционерите да се обнародва в "Държавен вестник" и да се публикува в един централен ежедневник не по-късно от 30 дни преди датата на Общото събрание. След влизане в сила на Закона за търговския регистър Банката ще е длъжна да обяви поканата за Общото събрание на акционерите в търговския регистър и да я публикува в един централен ежедневник не по-късно от 30 дни преди датата на Общото събрание;

▪ Членовете на Съветите на Банката са длъжни да отговарят вярно, изчерпателно и по същество на въпроси на акционерите, задавани на Общото събрание, относно икономическото и финансовото състояние и търговската дейност на Банката. Изключения са обстоятелства, които представляват вътрешна информация по смисъла на чл.4 от Закона срещу пазарните злоупотреби с финансови инструменти. Акционерите могат да задават такива въпроси независимо дали те са свързани с дневния ред на събранието;

▪ ДВИ е задължен да осъществява ефективна връзка между управителните органи на Банката и нейните акционери, както и лицата, проявили интерес да инвестират в ценни книжа на Банката, като за целта ДВИ предоставя на горепосочените лица информация относно текущото финансово и икономическо състояние на Банката, както и всяка друга информация, на която тези лица имат право по закон в качеството им на акционери, респективно инвеститори при спазване на действащото българско законодателство.

б/ Задължение за разкриване на информация пред Комисията за финансов надзор, "Българска фондова борса - София" АД, "Централен депозитар" АД и/или обществеността.

▪ Банката представя на Комисията за финансов надзор и на обществеността: (а) периодична информация – годишен финансов отчет за дейността в срок 90 дни от завършването на финансовата година и тримесечни финансови отчети за дейността в срок 30 дни от края на всяко тримесечие с нормативноустановено съдържание; (б) уведомления за вътрешната информация по смисъла на чл.4 от Закона срещу пазарните злоупотреби с финансови инструменти, която пряко се отнася до Банката; (в) друга регулирана информация по смисъла на ЗППЦК и (г) уведомления за настъпването на други обстоятелства, подлежащи на вписване в регистрите, водени от КФН;

▪ В срок не по-късно от 1 месец след публикуване на годишния финансов отчет Банката представя на Комисията за финансов надзор и на обществеността документ, който съдържа или препраща към цялата информация, която Банката е публикувала или предоставила на разположение на обществеността през последните 12 месеца;

▪ Банката изпраща на Комисията за финансов надзор, "Българска фондова борса - София" АД и "Централен депозитар" АД всяка покана за свикване на Общо събрание на акционерите на Банката заедно с писмените материали по дневния ред на това Общо събрание. След провеждане на събранието, Банката предоставя на Комисията за финансов надзор и на "Българска фондова борса - София" АД протоколите от проведеното Общо събрание, като всеки акционер има право да се запознае със съдържанието на протокола и да получи копие от него, както от Банката, от нейната интернет страница, така и от Заместник-председателя, ръководещ Управление "Надзор на инвестиционната дейност" при КФН;

▪ Банката разкрива информация и за редица други нормативноустановени обстоятелства при тяхното настъпване.

в/ Уведомления за разкриване на дялово участие в Банката (*това е задължение на акционерите, придобиващи определен процент от капитала на Банката и се изпълнява по отношение на Банката и Комисията за финансов надзор).

▪ Всяко физическо или юридическо лице, чието право на глас достигне до, надхвърли или падне под 5 на сто или число, кратно на 5 на сто от броя на гласовете от Общото събрание на Банката, е длъжно да уведоми за това Банката и Комисията за финансов надзор, в нормативно определен срок.

Банката е длъжна да разкрие на обществеността предоставената от акционера информация относно дяловото му участие.

▪ Съгласно Закона за кредитните институции, предварително писмено разрешение от БНБ се изисква в случай, че лице възнамерява да придобие пряко или косвено (чрез свързани лица) такъв брой акции, че участието му в Банката става квалифицирано участие (10% или повече от 10%) или ако това участие достигне или надхвърля праговете от 20%, 33%, 50%, 66%, 75% или 100%. Ако акциите бъдат придобити без предварително разрешение при публично предлагане на акции на фондовата борса или на друг регулиран пазар на ценни книжа, акционерът няма право на глас на Общото събрание на акционерите до получаването на съответното разрешение. Ако разрешението не бъде поискано в едномесечен срок от придобиването, или ако БНБ откаже да издаде такова разрешение, то тя може да нареди писмено на акционер да прехвърли притежаваните от него акции в срок от 30 дни.

▪ Всеки акционер, който възнамерява да прехвърли пряко или непряко квалифицираното си дялово участие или да намали квалифицираното си участие така, че акциите му спадат съответно под 20%, 33%, 50%, 66%, 75% или 100% от капитала на Банката, е длъжен да уведоми БНБ за размера на дяловото участие, което притежава преди прехвърлянето и за размера на дяловото участие, което ще притежава след прехвърлянето, не по-късно от 10 дни преди сключване на сделката.

II.3.2. Прозрачност на управлението

а/ Годишният финансов отчет на Банката подлежи на независим финансов одит, като по този начин се постига обективно външно мнение за начина, по който този отчет е изготвен и представен. Банката изготвя и поддържа счетоводната си отчетност в съответствие с Международните счетоводни стандарти, което е още една гаранция за достоверното представяне на нейното финансово състояние.

б/ Банката изготвя и съхранява пълни и верни протоколи от всички заседания на Управителния съвет и на Надзорния съвет.

в/ Всички останали материали, протоколи, договори, декларации, отчети и др. подобни също се съхраняват в Банката и отразяват състоянието на Банката, сключваните сделки, поетите и изпълнени задължения и осъщественото разкриване на информация.

III. ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

1. Тази Програма е изготвена в съответствие с приетите от Комисията за финансов надзор и международно признати стандарти за добро корпоративно управление и

принципи на корпоративно управление на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие.

2. Използваните специални термини в тази Програма имат значението, определено в дефинитивните норми от Допълнителните разпоредби на ЗППЦК и Закона срещу пазарните злоупотреби с финансови инструменти.

3. За неуредените от тази Програма въпроси, се прилагат разпоредбите на действащото българско законодателство.

4. Програмата е приета с решение на Управителния съвет, взето с протокол от 17 юли 2007г., и е одобрена с решение на Надзорния съвет, взето с протокол от 17 юли 2007г.

5. Непосредственото приложение на Програмата е възложено на Управителния съвет на "Корпоративна търговска банка" АД.